

Utrikesdepartementet
Utrikesministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:128 av Olle Thorell (S)
Syntetiska biologiska vapen

Olle Thorell har frågat mig om jag, inom ramen för mitt uppdrag, avser att ta initiativ till att Sverige driver frågan om internationella regleringar av syntetisk biologi och AI-drivna teknologier som kan användas för att utveckla biologiska vapen, och hur jag avser att agera i bilaterala och multilaterala sammanhang för att säkerställa att detta hot mot global säkerhet hanteras.

Som statspart till konventionen mot bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen (BTWC) bidrar Sverige aktivt i arbetet med att förebygga att biologiska ämnen används som vapen. Det är viktigt att understryka att konventionens förbud mot innehav, utveckling, produktion och lagring av biologiska vapen och toxinvapen omfattar alla biologiska ämnen, även syntetiska biologiska ämnen, som kan användas som vapen. Liksom för kemiska vapen är syfte och uppsåt avgörande för definitionen av ett biologiskt vapen. Konventionen har 185 statsparter och var

den första konventionen som förbjöd en hel kategori av massförstörelsevapen.

En svaghet med konventionen är dock att den saknar verktyg för att verifiera förbudets efterlevnad. Dessutom krävs FN:s säkerhetsråds medgivande för att inom ramen för BTWC initiera en utredning i händelse av påstådd användning, vilket kan leda till blockeringar och förseningar. Ansträngningar pågår med att på olika sätt försöka stärka konventionen och Sverige deltar i detta angelägna arbete. Det handlar bland annat om att öka transparensen och att verka för verifikationsmöjligheter.

Sverige stödjer FN:s generalsekreterares undersökningsmekanism för påstådd användning av kemiska och biologiska vapen (UNSGM), dit FN:s medlemsstater som anser sig ha blivit utsatta för B- eller C-vapenattack kan vända sig. Generalsekreteraren kan då fatta beslut om att starta en utredning. Sverige ingår i vängruppen för UNSGM och svenska experter står till förfogande för mekanismen vid en eventuell utredning.

Sverige är vidare medlem i den internationella exportkontrollregimen Australiengruppen, som stödjer icke-spridningsåtaganden inom ramen för konventionen om biologiska vapen och kemvapenkonventionen.

Australiengruppen arbetar sedan länge med tidig identifiering av produkter och teknik som kan användas militärt. Den allt snabbare tekniska utvecklingen inom exempelvis bioteknik och

artificiell intelligens gör detta arbete än mer angeläget. Mot denna bakgrund avser Sverige även fortsättningsvis aktivt bidra till Australiengruppens viktiga arbete.

Stockholm den 16 oktober 2024

Maria Malmer Stenergard